

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 marca 2022 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. powołując się na przepis art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1924) odmówił W. S. (1) prawa do emerytury pomostowej. W uzasadnieniu decyzji organ, wskazał, że ubezpieczony nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat, przed dniem 1.01.1999 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art.3 ust. 1 i 3 wskazanej ustawy lub art.32 i art.33 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291 ze zm.), po dniu 31.12.2008 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art.3 ust. 1 i 3 niniejszej ustawy.

Do pracy wykonywanej w warunkach szczególnych w myśl art.4 nie zostały zaliczone okresy od 1.09.1976 r. do 13.10.1993 r., od 1.07.1994 r. do 31.07.2003 r., ponieważ wnioskodawca nie przedłożył świadectw wykonywania prac w szczególnych warunkach, a dokumentacja zastępcza nie potwierdza, że taka praca była wykonywana. Nie można również określić jaki był charakter wykonywanej pracy. Ponadto według dokumentacji źródłowej w okresie od 1.09.1976 r. do 16.06.1978 r. ubezpieczony był uczniem (praca w warunkach szczególnych dotyczy wyłącznie pracowników zatrudnionych na pełen etat), a w latach 1994-1997 zajmował stanowisko konserwatora.

Do stażu pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art.3 ust. 1 i 3 niniejszej ustawy Zakład nie zaliczył żadnego okresu zatrudnienia po 31.12.2008 r. Pracodawca nie potwierdził bowiem, że wnioskodawca w okresie od 01.01.2009 r. do 27.01.2022 r. wykonywał pracę w warunkach szczególnych, ponieważ nie zgłosił W. S. (1) do ZUS na drukach (...). (decyzja k. 33 – 33v akt ZUS)

Od powyższej decyzji W. S. (1), reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, odwołał się w dniu 5 kwietnia 2022 r. do Sądu Okręgowego w Łodzi wnosząc o jej uchylenie i przyznanie prawa do emerytury pomostowej a ewentualnie do przekazania sprawy do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie od organu na rzecz odwołującego się zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W ocenie skarżącego w spornych okresach wykonywał on prace w szczególnych warunkach uprawniające go do przyznania mu prawa do emerytury pomostowej, co potwierdza znajdująca się w aktach dokumentacja. (odwołanie k. 3 - 5)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie wywodząc jak w zaskarżonej decyzji. (odpowiedź na odwołanie k. 11 – 11 verte)

Na terminie rozprawy bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku z dnia 17.01.2023 r. wnioskodawca sprecyzował swoje stanowisko w sprawie i wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji oraz o zaliczenie do pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 1 września 1976 r., gdy rozpoczął szkołę, do 13 października 1993 r. na stanowisku montera instalacji sanitarnych w (...) Przedsiębiorstwie (...) oraz okres zatrudnienia od 1 lipca 1994 r. do 31 lipca 2003 r. w Miejskim Zakładzie (...) nie był okresem pracy w warunkach szczególnych. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania. (oświadczenie pełnomocnika wnioskodawcy 00:02:29, oświadczenie wnioskodawcy 00:04:47 i 00:20:19, oświadczenie pełnomocnika ZUS 00:03:26 e – protokół rozprawy z dnia 17.01.2023 r., płyta CD k. 31)

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W. S. (1) urodził się w dniu (...), z zawodu jest hydraulikiem. (okoliczności bezsporne)

Ubezpieczony od 1 września 1976 r. do 13 października 1993 r. był zatrudniony na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Ł. jako uczeń a następnie jako monter instalacji sanitarnych. (zaświadczenie k. 10, karta obiegowa zmian k. 11 - 13v, umowa o pracę k. 14 akt ZUS)

Przez pierwsze 2 lata zatrudnienia w ww. zakładzie pracy ubezpieczony od 1976 r. był uczniem szkoły przyzakładowej, był to (...) Zespół Szkół Budowlanych, wówczas 3 dni się uczył a 3 dni pracował. Następnie pracował jako monter instalacji sanitarnych. Gwintował rury, pracował w węźle, skręcał zawory przy spawaczu. Spawał przez około 4 godziny dziennie a w pozostałym czasie pomagał spawaczowi. Gdy był uczniem, pracował po 6 godzin dziennie. (zeznania wnioskodawcy 00:18:18 w zw. z 00:29:21, płyta CD k. 31)

W okresie od 1.07.1994 r. do 31.07.2003 r. W. S. (2) świadczył pracę na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w Miejskim Zakładzie (...) Spółka z o.o. w Ł. jako monter instalacji sanitarnych i gazowych. (świadcstwo pracy k. 17 akt ZUS)

U wskazanego wyżej pracodawcy ubezpieczony kuł otwory, wymieniał piony, kopał, wymieniał zewnętrzną instalację sanitarną. Gdy pracował w pomieszczeniach, to wdychał ten pył, który się unosił w przypadku kucia. Tam nie spawał. (zeznania wnioskodawcy 00:20:19 w zw. z 00:25:29, płyta CD k. 35)

W okresach od 1.10.2004 r. do 27.01.2022 r. wnioskodawca był zatrudniony na umowę o pracę w Zakładzie Budowlano – (...) w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy a w okresie od 11.09.2017 r. do 31.10.2019 r. na 1/2 etatu jako monter instalacji sanitarnych. W okresie od 24.11.2009 r. do 14.12.2009 r. przebywał na urlopie bezpłatnym. (zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp. 7 k. 22 akt ZUS)

W latach 2003-2022 zakres obowiązków wnioskodawcy przez cały okres zatrudnienia był taki sam. Do jego czynności należała pomoc spawaczowi, on spawał a wnioskodawca przytrzymywał elementy do spawania, docinał. Praca była wykonywana w pomieszczeniach np. w szpitalach, szkołach. Firma zajmowała się remontami ogólnobudowlanymi. Sporadycznie też spawał gazowo.

Kiedy wnioskodawca pracował jako monter instalacji sanitarnych to zajmował się pomocą spawaczowi. Spawacz zajmował się węzłami cieplnymi, instalacjami gazowymi, wykonywał te czynności na budynkach mieszkalnych. Wnioskodawca zajmował się przytrzymaniem, docinaniem, docinał krajaczem i palnikiem. Zajmował się także kuciem betonu. Kuł ręcznie, bo nie było wtedy maszyn, wykonywał różne czynności charakterystyczne dla pracy na budowie. Kopał pod wodociągi, kopał szpadlem. Zdarzało się, że izolował rury watą szklaną. Innych czynności nie wykonywał. Przy cięciu i spawaniu był on narażony na wdychanie oparów, w tamtym okresie nie było masek ochronnych. Gdy obserwował, jak spawacz spawał, to negatywnie oddziaływało na jego narząd wzroku. (zeznania wnioskodawcy 00:09:26 i dalej w zw. z 00:25:29, płyta CD k. 35)

Wnioskodawca udowodnił posiadanie łącznie ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. (okoliczność bezsporna)

W dniu 28 stycznia 2022 r. ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury pomostowej. (wniosek k. 1-4 akt ZUS).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dowodów zarówno w postaci dokumentów a w szczególności załączonych do akt ZUS, w tym świadectw pracy i zaświadczeń o zatrudnieniu i wynagrodzeniu a także z akt osobowych z (...) Przedsiębiorstwa (...) w Ł.. Sąd uwzględnił też osobowe źródło dowodowe w postaci wiarygodnych zeznań wnioskodawcy. Zeznania wnioskodawcy nie były w toku procesu podważane przez stronę przeciwną.

Sąd pominął na podstawie art. 235² § 1. pkt 5 kpc wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków, bowiem zmierzał on jedynie do przedłużenia postępowania. Stan faktyczny ustalony w oparciu i zgodnie z zeznaniami wnioskodawcy wskazywał jednoznacznie, iż nie spełnił on przesłanek do nabycia prawa do emerytury pomostowej wobec braku pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego i poczynionych na jego podstawie ustaleń faktycznych oraz przeprowadzonej oceny dowodów, należy uznać, że odwołanie W. S. (1) nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2009 roku (Dz. U. z 2023 roku, poz. 164), prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1)urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;

2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;

3)osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;

4)ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;

5)przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;

6)po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Na podstawie art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

2)spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;

3)w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

A zatem stosownie do powołanego przepisu, prawo do emerytury pomostowej może nabyć również osoba, która po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3, jednakże w dniu wejścia w życie ustawy miała okres wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze **z tym, że praca ta musi być pracą w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu nowych przepisów tj. art. 3 ust. 1 i 3 Ustawy o emeryturach pomostowych.** (vide min. wyrok SA w Lublinie z 13.03.2014 r., III AUa 1531/13, opubl. LEX nr 1441422, wyrok SA w Katowicach z 27.02.2014 r., III AUa 1045/13, opubl. LEX 1439028, wyrok SA w Szczecinie z 14.01.2014 r. III AUa 577/13, opubl. LEX 1441543, wyrok SA w Białymstoku z 09.01.2014 r., III AUa 705/13, LEX 1415788, wyrok SN z 04.12.2013 r. II UK 159/13, opubl. LEX nr 1405231, wyrok SA w Gdańsku z 07.11.2013 r., III AUa 343/13)

W przypadku, kiedy osoba ubiegająca się o emeryturę pomostową nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do "nowego" świadczenia tylko wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy można kwalifikować jako prace w warunkach szczególnych (art. 3 ust. 1 ww. ustawy) lub o szczególnym charakterze (art. 3 ust. 3 ww. ustawy) w rozumieniu dziś obowiązujących przepisów. Zgodnie bowiem z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, prawo do emerytury pomostowej przysługuje także osobie, która (pkt 1) choć po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust 1 i 3 ustawy, to (pkt 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 oraz art. 5-12 ustawy oraz (pkt 3) po dniu wejścia

w życie ustawy miała wymagany w przepisach okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust 1 i 3 ustawy. Dodać jednak należy, że nie realizuje przesłanki określonej w art. 49 pkt 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych wykazanie okresów pracy, które nie są okresami pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych. **Nie wystarczy zatem wykazanie wymaganego okresu pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 32 i 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, albowiem konieczne jest także, aby praca ta była pracą w warunkach szczególnych w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych** (por. wyrok SA Szczecin z dnia 14 stycznia 2014 r., sygn. akt: III AUa 577/13, opubl. L.). **Innymi słowy, brak jest podstaw prawnych do przyznania emerytury pomostowej ubezpieczonemu, którego dotychczasowy okres pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze nie może być dziś tak kwalifikowany. Oznacza to, że wykonywanie przez wnioskodawcę pracy w szczególnych warunkach lub pracy o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, jest warunkiem koniecznym nabycia prawa do emerytury pomostowej** (vide wyrok SA w Łodzi z dnia 2 lutego 2016 r., sygn. akt: III AUa 523/15, opubl. L., wyrok SA w Łodzi z dnia 26 kwietnia 2017 r., sygn. akt: III AUa 606/16, opubl. L.)

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy pomostowej prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwale uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Według ust. 3 cytowanego przepisu prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy.

W przedmiotowym stanie faktycznym nie budzi wątpliwości fakt, że wnioskodawca W. S. (1) spełnia przesłanki ustawowe, co do daty urodzenia (po dniu 31 grudnia 1948 r.), wieku, lat okresów składkowych i nieskładkowych.

W ocenie Sądu wnioskodawca nie spełnia jednak warunku co do posiadania okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, bądź wykonywania po dniu 31 grudnia 2008 r. pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 tejsze ustawy.

Wnioskodawca W. S. (1) w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Ł. przez pierwsze 2 lata zatrudnienia od 1976 r. był uczniem szkoły przyzakładowej i wówczas 3 dni się uczył a 3 dni pracował. Następnie pracował jako monter instalacji sanitarnych. Gwintował rury, pracował w węźle, skręcał zawory przy spawaczu. Spawał przez około 4 godziny dziennie a w pozostałym czasie pomagał spawaczowi. Gdy był uczniem, pracował po 6 godzin dziennie.

W okresie od 1.07.1994 r. do 31.07.2003 r. W. S. (2) świadczył pracę w Miejskim Zakładzie (...) Spółka z o.o. w Ł. jako monter instalacji sanitarnych i gazowych i u wskazanego wyżej pracodawcy ubezpieczony kuł otwory, wymieniał piony, kopał, wymieniał zewnętrzną instalację sanitarną. Gdy pracował w pomieszczeniach, to wdychał pył, który się unosił w przypadku kucia. Tam nie spawał.

W okresie od 1.10.2004 r. do 27.01.2022 r. wnioskodawca był zatrudniony na umowę o pracę w Zakładzie Budowlano – (...) w Ł. jako monter instalacji sanitarnych. Zakres obowiązków wnioskodawcy przez cały okres zatrudnienia był taki sam. Do jego czynności należała pomoc spawaczowi, on spawał a wnioskodawca przytrzymywał elementy do spawania,

docinał. Praca była wykonywana w pomieszczeniach np. w szpitalach, szkołach. Firma zajmowała się remontami ogólnobudowlanymi. Sporadycznie też spawał gazowo.

Kiedy wnioskodawca pracował jako monter instalacji sanitarnych to zajmował się pomocą spawaczowi. Spawacz zajmował się węzłami cieplnymi, instalacjami gazowymi, wykonywał te czynności na budynkach mieszkalnych. Wnioskodawca zajmował się przytrzymaniem, docinaniem, docinał krajaczem i palnikiem. Zajmował się także kuciem betonu. Kuł ręcznie, bo nie było wtedy maszyn, wykonywał różne czynności charakterystyczne dla pracy na budowie. Kopał pod wodociągi, kopał szpadlem. Zdarzało się, że izolował rury watą szklaną. Powyższe prace zostały wymienione w dziale V, poz. 1 („roboty wodnokanalizacyjne oraz budowa rurociągów w głębokich wykopach”) oraz dziale XIV, poz. 12 („prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym i atomowodorowym”) wykazu A załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 z późn. zm).

Podkreślić jednak należy, że prace te nie stanowią pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu nowych przepisów, to jest art. 3 ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych (art. 49 tej ustawy).

Prace we wskazanym wyżej charakterze nie zostały ujęte ani w załączniku nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych jako prace na stanowiskach w szczególnych warunkach ani w załączniku nr 2 do ustawy jako prace na stanowiskach w szczególnym charakterze.

Wskazania w tym miejscu wymaga jak już wyżej wspomniano, że art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych przewiduje nabycie prawa do emerytury pomostowej dla osoby, która spośród siedmiu warunków nabycia tego prawa nie spełnia tak jak ubezpieczony jednego z nich, a mianowicie nie pracuje w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze określonym w ustawie o emeryturach pomostowych po dniu 31 grudnia 2008 r. Osoba taka musi jednak mieć wypracowany staż pracy przed dniem 31 grudnia 2008 r. w szczególnych warunkach i w szczególnym charakterze, które za takie uznaje ustawa o emeryturach pomostowych (załączniki nr 1 i 2 do tej ustawy), **a nie ustawa o emeryturach i rentach z FUS.**

W tej sytuacji należy przyjąć, że ubezpieczony nie spełnił przesłanki określonej w art. 49 pkt 3 Ustawy o emeryturach pomostowych, ponieważ wykazane przez ubezpieczonego okresy pracy nie są okresami pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w rozumieniu Ustawy o emeryturach pomostowych.

Jedynie w punkcie 28 załącznika nr 1 wymienione zostały: prace bezpośrednio przy spawaniu łukowym lub cięciu termicznym w pomieszczeniach o bardzo małej kubaturze, z utrudnioną wentylacją (podwójne dna statków, zbiorniki, rury itp.). Jak wynika jednak z treści przepisu nie wystarczy aby pracownik zajmował się spawaniem, bowiem do zaliczenia okresu pracy jako pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu tej ustawy konieczne jest aby spawanie odbywało się w pomieszczeniach o bardzo małej kubaturze, z utrudnioną wentylacją. Takich prac spawalniczych odwołujący nie wykonywał.

Natomiast warunek legitymowania się na dzień 1 stycznia 1999 r. co najmniej 15-letnim stażem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych lub art. 32 i 33 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS jest warunkiem do uzyskania prawa do emerytury pomostowej na podstawie art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, **tj. dla osoby, która po dniu 31 grudnia 2008 roku wykonywała pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 Ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych.** Podkreślić należy, że ubezpieczony po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał jako pracownik pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, a zatem nie spełnia on warunku ustalenia prawa do emerytury pomostowej z art. 4 Ustawy o emeryturach pomostowych.

Nie jest też możliwe przyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury pomostowej na podstawie art. 49 Ustawy o emeryturach pomostowych, skoro prace wykonywane przez wnioskodawcę jako montera instalacji sanitarnych

stanowiące w rozumieniu dotychczas obowiązującego rozporządzenia (dział V, poz. 1) pracę przy robotach wodnokanalizacyjnych oraz budowie rurociągów w głębokich wykopach” oraz prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym i atomowodorowym (dział XIV, poz. 12) nie były ani pracami w szczególnych warunkach ani w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 Ustawy o emeryturach pomostowych.

W załączniku nr 1 i 2 do Ustawy o emeryturach pomostowych do kategorii prac w szczególnych warunkach zaliczono 40 rodzajów prac, zaś do kategorii prac w szczególnym charakterze – 24 rodzaje prac. Oznacza to istotne ograniczenie zakresu podmiotowego prawa do wcześniejszego przejścia na emeryturę z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w porównaniu z regulacją zawartą w art. 32 Ustawy o emeryturach i rentach z FUS lub prac wynikających z wykazu A stanowiącego załącznik do cytowanego wyżej Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. (dz. U z 1983 r. nr 8, poz. 43 z późn. zm.)

Zgodność pominięcia przez ustawodawcę niektórych rodzajów prac w katalogach prac uprawniających do emerytury pomostowej z konstytucyjną zasadą równości wobec prawa była przedmiotem oceny Trybunału Konstytucyjnego np. w wyroku z dnia 25.11.2010 r. K 27/09 (publ. OTK- A 2010 z. 9, poz. 109), w którym stwierdził, że nie narusza konstytucyjnej zasady równości wobec prawa pominięcie w definicji prac w szczególnych warunkach zawartej w art. 3 ust. 1 i 2 oraz 3 Ustawy o emeryturach pomostowych oraz w załączniku nr 1 i 2 tej Ustawy min. czynników fizycznych i chemicznych, czy pracy w warunkach narażenia na zapylenie, promieniowanie jonizujące i działanie pól elektromagnetycznych. (por. też wyrok TK z dnia 3.03.2011 r., K.23/09, opubl. (...) 2011 z 2, poz. 8 czy 16.03.2010 r., K. 17/09 opubl. w OTK – A z 2010 r., z 3, poz. 21)

Podkreślić zaś należy, że przepisy przewidujące prawo do emerytur pomostowych są przepisami szczególnymi, stanowiącymi wyjątek od przepisów dotyczących prawa do emerytury powszechnej, ich wykładnia rozszerzająca jest niedopuszczalna, podlegają one wykładni ścisłej.

W świetle wyroku Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2005 r., I UK 104/05, opubl. w (...) z (...), który Sąd Okręgowy w pełni podziela, „przepisy prawa ubezpieczenia społecznego mają charakter bezwzględnie obowiązujący. Tworzą system prawa ścisłego, zamkniętego. Nie mogą być interpretowane rozszerzająco, zwłaszcza przy zastosowaniu wykładni aksjologicznej.“

Wykaz prac określonych w art. 3 ust. 1 i 3 Ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych jest zamknięty i nie podlega uzupełnieniu w toku działalności orzeczniczej, a to oznacza, że cech pracy o szczególnym charakterze lub w szczególnych warunkach nie mogą posiadać inne prace, chociażby zbliżone rodzajowo, których sposób wykonania i jakość mogły obniżyć się z wiekiem. (vide min.: wyrok SA w Szczecinie z dnia 14.05.2015 r., wyrok SA w Szczecinie z dnia 23.01.2014 r., III AUa 604/13, opubl. LEX nr 1441544, III AUa 715/14, opubl. LEX nr 1843148, wyrok NSA w W. z dnia 19.12.2014 r., I OSK (...), opubl. LEX nr 1771927, wyrok SA w Białymstoku z dnia 14.05.2014 r., III AUa 1850/13, opubl. LEX nr 1463774)

Z uwagi na powyższe nie są dopuszczalne żadne odstępstwa od treści przepisów cytowanej wyżej ustawy o emeryturach pomostowych.

Wnioskodawca W. S. (1) nie może zatem nabyć prawa do emerytury pomostowej na podstawie cytowanych wyżej przepisów.

Mając na uwadze wskazane wyżej okoliczności Sąd Okręgowy w Łodzi, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie W. S. (1) jako niezasadne, uznając tym samym prawidłowość wydanej w dniu 7 marca 2022 r., decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł..